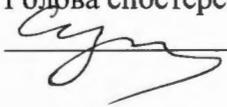

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням спостережної ради
кредитної спілки "ДОБРОБУТ"
протокол № 7 від «12» липня 2021 року
Голова спостережної ради

 /В.А. Сушич/

ПОЛОЖЕННЯ
про фінансове управління
кредитної спілки "ДОБРОБУТ"
(нова редакція)

Шпола
2021 рік

Це положення розроблено відповідно до Податкового кодексу України, Законів України “Про кредитні спілки”, „Про споживче кредитування”, «Про захист прав споживачів» вимог, встановлених розпорядженням Держфінпослуг № 116 від 11.11.2003 року «Про затвердження Переліку внутрішніх положень та процедур кредитної спілки», Положення про обов’язкові фінансові нормативи та вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок, затвердженого розпорядженням Нацкомфінпослуг від 19.09.2019 № 1840 (далі Положення №1840), розпорядженням Держфінпослуг № 821 від 30.12.2011 (у редакції розпорядження Нацкомфінпослуг № 908 від 26.04.2016 року) та інших нормативних документів, що регулюють фінансову діяльність кредитних спілок.

1. Порядок здійснення фінансового планування та аналізу виконання планів кредитної спілки

1.1. Фінансове планування в кредитній спілці здійснюється шляхом розробки та затвердження не пізніше 20 грудня спостережною радою бюджету кредитної спілки на наступний фінансовий рік. Складовою частиною бюджету є деталізований помісячний кошторис витрат кредитної спілки.

Затверджений бюджет на поточний фінансовий рік доводиться до відома загальним зборам членів кредитної спілки, що проводяться у поточному фінансовому році і розглядають річний звіт про діяльність органів управління кредитної спілки та її річний фінансовий звіт за попередній фінансовий рік. Загальні збори членів кредитної спілки, виходячи з результатів роботи кредитної спілки за попередній фінансовий рік та визначених пріоритетів розвитку кредитної спілки на поточний фінансовий рік, можуть надати свої висновки та пропозиції щодо затвердженого на поточний рік бюджету кредитної спілки. У цьому випадку, спостережна рада кредитної спілки вносить необхідні корективи до бюджету на поточний фінансовий рік на першому після загальних зборів членів кредитної спілки засіданні.

1.2. Зміни до бюджету кредитної спілки протягом поточного фінансового року вносяться рішенням спостережної ради за власною ініціативою або ініціативою інших органів управління кредитної спілки. Такі зміни не можуть суперечити наданим загальними зборами членів кредитної спілки висновкам та бюджетним директивам.

1.3. Правління аналізує фактичне виконання бюджету на місячній основі та звітує про його виконання не рідше ніж один раз на квартал, якщо окремим рішенням спостережної ради кредитної спілки, прийнятим за власною ініціативою або ініціативою ревізійної комісії кредитної спілки, не буде встановлено місячну періодичність звітування.

2. Порядок формування та використання капіталу кредитної спілки в розрізі окремих його складових

2.1. Капітал кредитної спілки складається з пайового, резервного та додаткового капіталів, а також залишку нерозподіленого доходу кредитної спілки.

2.2. Пайовий капітал кредитної спілки формується за рахунок обов’язкових та додаткових пайових членських внесків членів кредитної спілки.

Унесення таких внесків підтверджується платіжним документом відповідно до законодавства України.

Обов’язкові та додаткові пайові членські внески членів кредитної спілки вносяться у грошовій формі без укладання договору.

2.2.1 Обов’язковий пайовий внесок – обов’язковий зворотний внесок, що вноситься особою при вступі до кредитної спілки. У разі, коли вступний та обов’язковий пайовий внески сплачено у різні дні, першим днем членства вважається день сплати обов’язкового пайового внеску в повному обсязі. Розмір обов’язкового пайового внеску є однаковим для всіх членів кредитної спілки та встановлюється рішенням загальних зборів членів кредитної спілки як фіксована сума. Повернення обов’язкового пайового внеску члена кредитної спілки провадиться в порядку, передбаченому Статутом кредитної спілки, але не пізніше ніж через

один місяць після прийняття уповноваженим на прийняття таких рішень органом кредитної спілки відповідного рішення.

2.2.2 Додатковий пайовий внесок – необов’язковий (добровільний) зворотний внесок члена кредитної спілки, що вноситься з метою збільшення пайового капіталу та забезпечення фінансової стабільності кредитної спілки.

Добровільний додатковий пайовий внесок члена кредитної спілки вноситься членом виключно за його бажанням без жодних обмежень щодо розміру чи періодичності внесення.

Добровільні додаткові пайові внески можуть бути повернені як у разі припинення членства в кредитній спілці, так і без втрати членства в кредитній спілці.

Повернення додаткових пайових внесків у разі припинення членства в кредитній спілці провадиться в порядку, передбаченому Статутом кредитної спілки, але не пізніше ніж через один місяць після прийняття загальними зборами або спостережною радою кредитної спілки відповідного рішення.

Повернення добровільних додаткових пайових внесків без припинення членства в кредитній спілці провадиться після прийняття загальними зборами або спостережною радою кредитної спілки відповідного рішення.

Додаткові пайові внески залучаються на бездоговірній основі.

2.3. Нерозподілений дохід - різниця між сумою залишку нерозподіленого доходу попереднього періоду, доходів, фактично отриманих кредитною спілкою за звітний період, та сумою витрат цього періоду, пов’язаних з її діяльністю, збільшених на суму доходу, спрямованого на формування резервного капіталу, та суму плати (процентів), яка розподілена на додаткові пайові внески протягом звітного періоду.

Кредитна спілка здійснює розподіл нерозподіленого доходу, що залишається у розпорядженні кредитної спілки за підсумками фінансового року, за рішенням загальних зборів членів кредитної спілки з урахуванням вимог Порядку розподілу доходу та покриття збитків у кредитній спілці “Добробут”(далі - Порядок).

Кредитна спілка розподіляє нерозподілений дохід між членами кредитної спілки, в тому числі у вигляді відсотків (процентів) на пайові внески, виключно за підсумками фінансового року та після необхідного поповнення капіталу та резервів, що підтверджується фактом дотримання кредитною спілкою нормативів достатності капіталу на дату, що передедує такому розподілу, та на дату після такого розподілу.

Якщо для кредитної спілки Національним банком України затверджено план відновлення фінансової стабільності, в якому передбачено виплату доходу кредитною спілкою на пайові внески, така кредитна спілка здійснює їх виплату в розмірі, що не перевищує запланованих значень, за умови поточного виконання такого плану .

Спілці забороняється розподіляти отримані доходи (прибутки) або їх частину серед засновників, членів кредитної спілки, працівників (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління та інших пов’язаних з ними осіб.

Доходи спілки використовуються виключно для фінансування видатків на утримання кредитної спілки, реалізації мети та завдань, напрямів діяльності, визначених Статутом Спілки.

2.4. Резервний капітал - призначений для відшкодування можливих збитків кредитної спілки, які не можуть бути покритими за рахунок надходжень поточного року, забезпечення платоспроможності кредитної спілки та захисту заощаджень її членів.

Резервний капітал кредитної спілки формується за рахунок:

- 1) вступних внесків членів кредитної спілки;
- 2) частини доходів кредитної спілки;
- 3) необов’язкових (добровільних) членських внесків в резервний капітал.

2.4.1 Вступний внесок – обов’язковий незворотний внесок, що вноситься особою при вступі до кредитної спілки та є умовою набуття членства в кредитній спілці. Розмір вступного внеску є однаковим для всіх членів кредитної спілки та встановлюється рішенням загальних зборів членів кредитної спілки як фіксована сума. Вступний внесок повністю спрямовується на формування резервного капіталу. Нарахування плати (процентів) та розподіл доходу на ці внески не здійснюються.

2.4.2. Членський внесок до резервного капіталу - обов'язковий / необов'язковий зворотній внесок цільового призначення члена кредитної спілки, який формує резервний капітал кредитної спілки та можливість унесення якого до резервного капіталу передбачається статутом кредитної спілки. Необов'язковий членський внесок до резервного капіталу вноситься членом кредитної спілки на добровільній основі.

Унесення таких внесків підтверджується платіжним документом відповідно до законодавства України.

Членський внесок до резервного капіталу вносяться у грошовій формі без укладання договору.

2.5. Додатковий капітал кредитної спілки формується за рахунок:

- 1) цільових внесків членів кредитної спілки;
- 2) благодійних внесків фізичних та юридичних осіб;
- 3) безоплатно отриманого майна і необоротних засобів.

2.5.1. Цільовий внесок члена кредитної спілки в додатковий капітал – необов'язковий (добровільний) або обов'язковий зворотній внесок цільового призначення члена кредитної спілки, який формує додатковий капітал кредитної спілки.

Унесення таких внесків підтверджується платіжним документом відповідно до законодавства України.

Добровільний цільовий внесок члена кредитної спілки в додатковий капітал вноситься членом виключно за його бажанням без жодних обмежень щодо розміру чи періодичності внесення.

Нарахування плати (процентів) або розподіл доходу на цільові внески в додатковий капітал не здійснюється. Добровільний цільовий внесок в додатковий капітал повертається члену кредитної спілки в місячний строк з дня отримання письмової заяви в повному обсязі чи частково.

Повернення необов'язкових (добровільних) цільових внесків у додатковий капітал повністю або частково не тягне за собою припинення членства фізичної особи в кредитній спілці.

У разі припинення членства фізичної особи у кредитній спілці добровільний цільовий внесок в додатковий капітал повертається в порядку, передбаченому Статутом кредитної спілки, але не пізніше ніж через один місяць після прийняття загальними зборами або спостережною радою кредитної спілки відповідного рішення.

Цільові внески в додатковий капітал залучаються у грошовій формі без укладання договору.

Додатковий капітал може бути використаний на покриття збитків.

2.6. Рішення про використання капіталу на покриття збитків кредитної спілки приймає спостережна рада кредитної спілки за результатами звітного року.

Якщо за підсумками звітного року кредитна спілка отримала збиток, який не змогла покрити за рахунок надходжень поточного року, його покриття здійснюється з урахуванням такої черговості та за рахунок:

- 1) залишку нерозподіленого прибутку;
- 2) резервного капіталу;
- 3) додаткового капіталу, крім цільових внесків членів у додатковий капітал;
- 4) цільових внесків членів кредитної спілки в додатковий капітал;
- 5) додаткових пайових членських внесків у пайовий капітал;
- 6) обов'язкових пайових членських внесків у пайовий капітал.

Якщо залишок непогашеної суми збитків менше ніж залишок членських внесків, за рахунок яких він має бути погашений, здійснюється пропорційне зменшення суми відповідного виду внесків кожного члена кредитної спілки.

Рішення спостережної ради кредитної спілки про використання капіталу на покриття збитків кредитної спілки має містити такі відомості:

- 1) розмір збитків, які не можуть бути покриті за рахунок надходжень поточного року;
- 2) складові капіталу кредитної спілки, за рахунок яких покриватимуться збитки;
- 3) розмір кожної складової капіталу кредитної спілки до і після покриття цих збитків;

4) розмір пайового та/або цільового членського внеску кожного члена кредитної спілки після покриття таких збитків, якщо покриття здійснювалось за рахунок їх пайових та/або цільових членських внесків.

Після прийняття спостережною радою рішення про покриття збитків за рахунок пайових та/або цільових членських внесків кредитна спілка зобов'язана протягом трьох робочих днів повідомити про це Національний банк України та протягом десяти робочих днів повідомити членів кредитної спілки в порядку скликання загальних зборів.

3. Порядок формування та використання резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок.

3.1. Резерв забезпечення покриття втрат від неповернених позичок (далі - РЗПВ) - резерв, що формується кредитною спілкою з метою покриття очікуваних збитків кредитної спілки від неповернення кредитів, включаючи прострочені зобов'язання за нарахованими, але несплаченими процентами. РЗПВ є складовою резерву під збитки для очікуваних кредитних збитків і належить до резерву за активами.

3.2. Кредитна спілка згідно з вимогами МСФЗ формує резерв у зв'язку зі знеціненням (зменшенням корисності) активів, складовою якого є РЗПВ, з метою покриття втрат від неповернення кредитів унаслідок реалізації кредитного ризику.

Розмір, у якому формується РЗПВ, залежить від розміру кредитного ризику за договорами кредиту.

Кредитна спілка формує РЗПВ за кожним договором кредиту окремо та обліковує зазначену інформацію в обліковій та реєструючій системі кредитної спілки.

3.3. Договір кредиту вважається простроченим, якщо членом кредитної спілки на дату визначення простроченості повністю або частково не виконано зобов'язань у строки та обсягах, встановлених умовами договору кредиту, щодо повернення тіла кредиту та/або сплати процентів за кредитом.

3.4. Для розрахунку РЗПВ будь-який договір кредиту відноситься до певного рівня прострочення за такими ознаками:

Не прострочений- якщо прострочення на дату визначення простроченості немає

Під наглядом - якщо прострочення на дату визначення простроченості становить від 1 до 30 днів включно;

Перший рівень - якщо прострочення на дату визначення простроченості становить в д 31 до 60 днів включно;

Другий рівень - якщо прострочення на дату визначення простроченості становить від 61 до 90 днів включно;

Третій рівень - якщо прострочення на дату визначення простроченості становить від 91 до 180 днів включно ;

Четвертий рівень- якщо прострочення на дату визначення простроченості становить понад 180 днів.

3.5. Кількість днів прострочення за простроченим договором кредиту рахується в календарних днях на дату визначення простроченості, починаючи з наступного дня після відповідної календарної дати, визначеної договором кредиту як граничний строк сплати відповідної простроченої частини тіла кредиту та/або процентів. Якщо останній день строку припадає на вихідний, святковий або інший неробочий день, що визначений відповідно до закону, днем закінчення строку є перший за ним робочий день.

3.6. Особливості визначення рівня простроченості за кредитом:

якщо член кредитної спілки достроково повернув повністю або частково кредит, кредитна спілка має визначати рівень простроченості кредиту з урахуванням зробленого відповідного коригування зобов'язань члена кредитної спілки у бік їх зменшення та з урахуванням нового графіка платежів, якщо такий оформлявся;

якщо кількість календарних днів прострочення за різними зобов'язаннями в межах одного договору кредиту відрізняється, приймається більший за значенням строк;

кредитна спілка визначає єдину категорію рівня простроченості договору кредиту за кількома договорами кредиту щодо одного члена кредитної спілки, використовуючи найвищу;

кредитна спілка визначає рівень простроченості договору кредиту відповідно до умов договору кредиту на момент його укладання, крім випадків зміни строку дії договору кредиту для кредитної лінії за умови відсутності прострочених зобов'язань за договором кредиту для кредитної лінії;

якщо прострочену заборгованість за кредитним договором було повністю погашено, кредитна спілка має право переглянути рівень простроченості за таким договором на нижчий рівень. Рівень простроченості не знижується після погашення простроченої заборгованості, якщо прострочену заборгованість погашено неповністю;

кредитна спілка може на підставі рішення спостережної ради (або правління у разі делегування йому таких повноважень) класифікувати договір кредиту за більш високою категорією, ніж це визначено вище, якщо внаслідок оцінки (аналізу) договору кредиту відповідно до вимог МСФЗ, включаючи ситуацію з вартістю застави, фінансового стану боржника, витрат на компенсацію боргових зобов'язань (у тому числі судові витрати тощо), або інших умов, які могли б призвести до збільшення кредитного ризику, прогнозується більше збитків, ніж передбачено рівнем простроченості договору кредиту згідно з класифікацією, наведеною вище;

кредитна спілка може не формувати РЗПВ за договором кредиту, якщо розмір простроченої заборгованості за договором кредиту не перевищує 250 грн.

3.7. Розмір необхідного РЗПВ кредитна спілка визначає як суму РЗПВ, сформованих за кожним договором кредиту окремо.

РЗПВ за конкретним договором кредиту визначається за такою формулою:

$$\text{РЗПВ} = (K + П) \times I \times Z,$$

де

K- залишок зобов'язань за тілом кредиту;

П - залишок зобов'язань за нарахованими, але несплаченими процентами;

I - ймовірність дефолту члена кредитної спілки;

Z - коефіцієнт покриття боргу заставою.

Розмір показника I відображає ймовірність припинення виконання членом кредитної спілки своїх зобов'язань за договором кредиту.

Кредитна спілка визначає розмір показника I самостійно відповідно до Положення. Установлені кредитною спілкою значення показника I не можуть бути меншими, ніж такі значення залежно від визначеного кредитною спілкою рівня простроченості договору кредиту:

непрострочені: I = 0,15 відсотка;

під наглядом: I = 1 відсоток;

перший рівень: I = 20 відсотків;

другий рівень: I = 50 відсотків;

третій рівень: I = 70 відсотків;

четвертий рівень: I = 100 відсотків.

Кредитна спілка визначає розмір показника Z на підставі виду застави та рівня покриття зобов'язань заставою відповідно до Положення. Установлені кредитною спілкою значення показника Z не можуть бути менше ніж значення коефіцієнта покриття боргу заставою (Z), передбачені в додатку до Положення №1840, . Якщо предметом застави є майно, яке не визначене в додатку до цього Положення, рівень покриття зобов'язань заставою становить менше ніж 20 відсотків, або заставу не оформлено належним чином відповідно до законодавства, або прострочення за договором кредиту становить понад 365 днів - показник Z дорівнює 1.

Розрахункова сума РЗПВ порівнюється з розміром фактично сформованого РЗПВ і відповідно до виявленого відхилення здійснюється збільшення або зменшення фактичного розміру РЗПВ.

Перерахунок РЗПВ здійснюється кредитною спілкою щомісяця станом на останній день місяця.

На підставі рішення спостережної ради (правління у разі делегування йому повноважень) кредитна спілка має право вище оцінити ймовірність дефолту члена кредитної спілки, та сформувати РЗПВ в більшому розмірі, ніж визначено Положенням №1840, але не більше ніж сума залишку зобов'язань за договорами кредиту на таку саму дату.

3.8. Використання РЗПВ для списання заборгованості за простроченими кредитами здійснюється кредитною спілкою на підставі рішення спостережної ради (правління у разі делегування повноважень) відповідно до законодавства та внутрішніх положень кредитної спілки.

4. Порядок формування та використання фондів кредитної спілки в розрізі окремих фондів

4.1. В кредитній спілці за рішенням загальних зборів можуть створюватися фонди, порядок формування та використання яких встановлюється відповідними положеннями кредитної спілки.

4.2. Положення про фонди, рішення щодо створення яких прийнято загальними зборами членів кредитної спілки, затверджуються її спостережною радою, і мають містити:

- 1) визначення мети створення фонду,
- 2) порядок формування фонду,
- 3) порядок використання коштів фонду,
- 4) порядок ліквідації фонду.

4.3. Порядок формування кожного з фондів включає в себе джерела, обсяги та періодичність надходження грошових коштів, в тому числі внесків, за рахунок яких формується фонд. При цьому, у разі формування певного фонду за рахунок внесків членів кредитної спілки, рішення про їх внесення до такого фонду, включаючи визначення розміру цих внесків, періодичності їх внесення тощо, має бути прийняте загальними зборами членів кредитної спілки.

4.4. Порядок використання кожного з фондів включає в себе встановлення обмежень щодо спрямування коштів фонду виключно на потреби визначені рішенням загальних зборів членів кредитної спілки із зазначенням періодичності та напрямків використання коштів фонду, визначення норм, дотримання яких передбачено рішенням загальних зборів та визначеною метою створення фонду, уповноваження певного органу управління кредитної спілки щодо розпорядження коштами фонду, затвердження процедур прийняття рішення про використання коштів фонду тощо.

4.5. У разі створення окремих фондів, в тому числі благодійних, кредитна спілка, також, зобов'язана внести необхідні зміни щодо визначення порядку формування та використання таких фондів до цього Положення та надати копії відповідних положень до Національного банку України протягом п'ятнадцяти робочих днів після їх затвердження.

5. Порядок придбання та продажу майна кредитної спілки, розміщення її тимчасово вільних коштів та формування кредитною спілкою запасу ліквідності

5.1. Кредитна спілка відповідно до свого Статуту володіє, користується та розпоряджається належним їй майном.

5.2. Рішення про придбання та продаж майна чи замовлення послуг/робіт на суму, що не перевищує 50% капіталу кредитної спілки приймає голова правління.

Рішення про придбання:

- нерухомого майна,
- автомобільного транспорту,
- іншого майна чи замовлення послуг/робіт вартістю, що перевищує зазначену суму, приймається рішенням спостережної ради кредитної спілки за поданням голови правління.

5.3. Тимчасово вільні кошти кредитна спілка може розмістити :

- 1) на депозитних рахунках в банках, що мають ліцензію на роботу з вкладами населення;
- 2) на депозитних рахунках в об'єднаній кредитній спілці;
- 3) в державних облігаціях внутрішньої позики строком погашення до одного року.

5.4. Кредитна спілка здійснює диверсифікацію активів в тому числі шляхом розміщення їх у прийнятних активах.

5.5. Кредитна спілка зобов'язана формувати запас ліквідності шляхом зберігання частини своїх активів у прийнятних активах.

Прийнятними активами кредитної спілки для розрахунку нормативу запасу ліквідності (K5) є:

- готівкові кошти в касі кредитної спілки;
- грошові кошти на поточних і депозитних рахунках у банківських установах на строк, що не перевищує одного року, які може бути вільно реалізовано на будь-яку дату, а також ті, які підлягають погашенню протягом наступних 12 місяців або без визначеного строку погашення;

- внески (вклади) на депозитні рахунки до об'єднаної кредитної спілки на строк, що не перевищує одного року, які може бути вільно реалізовано на будь-яку дату, а також ті, які підлягають погашенню протягом наступних 12 місяців або без визначеного строку погашення;

- додаткові пайові внески до об'єднаної кредитної спілки;

- державні цінні папери;

До прийнятних активів кредитної спілки не належать активи, використання яких обмежено, а також розміщені у банківських установах, що не мають відповідної ліцензії на право роботи із вкладками громадян.

6. Порядок здійснення контролю у кредитній спілці.

Внутрішній контроль

6.1. Контроль за виконанням планів кредитної спілки та порядок проведення перевірок.

Контроль за виконанням планів діяльності кредитної спілки, в тому числі бюджету, здійснюють спостережна рада та ревізійна комісія кредитної спілки у межах компетенції, визначеної законодавством.

В рамках контролю за виконанням бюджету ревізійна комісія не рідше одного разу на рік проводить перевірку результатів фінансово-господарської діяльності кредитної спілки.

Результати перевірки розглядаються на засіданні ревізійної комісії та доводяться до відома спостережної ради кредитної спілки та загальних зборів.

Висновок за річними звітами про результати діяльності кредитної спілки подається на затвердження загальним зборам.

Звіт про виконання бюджету звітного року погоджений з ревізійною комісією розглядається на першому, після закінчення фінансового року, засіданні спостережної ради.

Перевірка поточної діяльності кредитної спілки проводиться ревізійною комісією.

Ревізійна комісія має право, в рамках кошторису, визначеного спостережною радою кредитної спілки, для проведення перевірок залучати на договірних засадах зовнішніх експертів з числа осіб, які не перебувають у трудових відносинах із кредитною спілкою, чи незалежного аудитора (аудиторську фірму),

Ревізійна комісія щоквартально проводить перевірки в таких напрямках:

- а) перевірка дотримання касової дисципліни;

- б) вибіркове співставлення відповідності записів в особових картках (книгах, відомостях) даним бухгалтерського обліку;

- в) перевірка наявності та зберігання застави;

- г) може проводити перевірку окремих аспектів діяльності правління та кредитного комітету.

Відповідно до планів поточних перевірок ревізійна комісія може здійснювати перевірку окремих аспектів діяльності правління та кредитного комітету.

Позапланові перевірки провадяться ревізійною комісією за рішенням спостережної ради або на вимогу не менш як 20 відсотків членів кредитної спілки.

Результати проведених перевірок ревізійна комісія доводить до відома спостережної ради на її найближчому засіданні.

Ревізійна комісія має право подавати рекомендації спостережній раді та іншим органам управління щодо покращення організації їхньої роботи або усунення виявлених недоліків.

Останні зобов'язані на найближчому своєму засіданні розглянути дані рекомендації і прийняти рішення щодо них. Про прийняті рішення, органи управління повідомляють ревізійну комісію.

Голова правління кредитної спілки або інша уповноважена наказом голови правління особа, контролює виконання кредитною спілкою фінансових нормативів та вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок, встановлених ПОЛОЖЕННЯМ про обов'язкові фінансові нормативи та вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок, затвердженим розпорядженням Нацкомфінпослуг від 19.09.2019 № 1840 з періодичністю, визначеною зазначеним нормативно-правовим актом.

У випадку виявлення фактів порушення кредитною спілкою фінансових нормативів та вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок, уповноважена на здійснення контролю особа зобов'язана повідомити про це Голову правління.

6.2. Внутрішній аудит (контроль) кредитної спілки здійснюється службою внутрішнього аудиту (контролю) якою є окрема посадова особа, що проводить внутрішній аудит (контроль) кредитної спілки - «фахівець служби внутрішнього аудиту (контролю)».

6.2.1. Напрями, періодичність та форми проведення перевірок діяльності кредитної спілки фахівцем служби внутрішнього аудиту (контролю).

1) Проведення перевірок здійснюється за наступними напрямками:

- Правовий аудит (контроль) (аудит на відповідність вимогам)

* дотримання законодавства, внутрішніх положень;

* виконання рішень органів управління, а також їх відповідність вимогам законодавства, статуту, внутрішнім положенням та процедурам;

* перевірка наявності необхідних документів з питань фінансового моніторингу та захисту персональних даних;

* своєчасність повідомлень кредитної спілки про внесення змін до Статуту та внутрішніх положень;

* відповідність договорів та інших документів, що використовуються у кредитній спілці, документам, що затверджені спостережною радою.

- Операційний (управлінський) аудит (контроль)

* функціональне забезпечення та розподіл функцій;

* організаційна структура;

* рівень матеріально-технічного забезпечення

* документообіг;

* соціальний аспект діяльності;

- Спеціальний аудит (контроль)

* кредитна діяльність;

* депозитна діяльність;

* робота з членами кредитної спілки.

- Фінансово-економічний аудит (контроль)

* економічні показники;

* організація та ведення бухгалтерського обліку, складання звітності.

2) Форми проведення перевірок:

- планова перевірка;

- позапланова перевірка.

Планові перевірки проводяться відповідно до річних планів завдань (перевірок) служби внутрішнього аудиту (контролю), затверджених спостережною радою кредитної спілки (далі – Планів завдань). Позапланові перевірки провадяться за окремим рішенням спостережної ради кредитної спілки.

3) Періодичність проведення перевірок фахівцем служби внутрішнього аудиту (контролю):

Перевірки проводяться фахівцем служби внутрішнього аудиту (контролю) не рідше ніж один раз на рік. Періодичність проведення перевірок фахівцем служби внутрішнього

аудиту (контролю) відповідних напрямів визначається спостережною радою згідно Планів завдань.

6.2.2. Порядок та форми розкриття інформації, отриманої фахівцем служби внутрішнього аудиту (контролю) в результаті проведених перевірок.

1) За результатами проведених перевірок фахівець служби внутрішнього аудиту (контролю) *на найближчому засіданні* надає на розгляд спостережної ради кредитної спілки письмове повідомлення про виявлені під час проведення внутрішнього аудиту (контролю) недоліки та ризики, рекомендації та пропозиції щодо усунення недоліків та/або пропозиції з удосконалення діяльності кредитної спілки та служби внутрішнього аудиту (контролю).

2) Національний банк України використовує результати роботи служби внутрішнього аудиту (контролю) під час проведення перевірки кредитної спілки. За письмовим запитом Національного банку України кредитна спілка зобов'язана надати звіт служби внутрішнього аудиту (контролю), а також іншу інформацію з питань компетенції служби внутрішнього аудиту (контролю).

3) Інформація, отримана фахівцем служби внутрішнього аудиту (контролю) в результаті проведених перевірок може надаватися також іншим органам державної влади в порядку та формах, передбачених нормативно-правовими актами.

Зовнішній контроль.

6.3. Кредитна спілка зобов'язана вести оперативний і бухгалтерський облік результатів своєї діяльності відповідно до законодавства України, а також статистичну звітність та подавати її в установлених порядку та обсязі органам державної влади.

Кредитна спілка подає Національному банку України фінансову звітність та інші звітні дані в обсягах, формах та у строки, встановлені Уповноваженим органом, а також надає на запити Уповноваженого органу необхідні пояснення щодо звітних даних.

З метою підтвердження достовірності та повноти річної звітності кредитної спілки, щорічно проводяться аудиторські перевірки.

Аудитор (аудиторська фірма), що підтверджують річну фінансову звітність кредитної спілки, повинен бути визначений загальними зборами кредитної спілки.

Забороняється проведення аудиту:

1) аудитором, який має прями родинні стосунки з членами органів управління кредитної спілки;

2) аудитором, який має особисті майнові інтереси в кредитній спілці, що перевіряється;

3) аудитором - членом органів управління чи членом кредитної спілки, яка перевіряється;

4) аудитором - працівником кредитної спілки, що перевіряється;

5) якщо розмір винагороди за надання аудиторських послуг не враховує необхідного для якісного виконання таких послуг часу, належних навичок, знань, професійної кваліфікації та ступінь відповідальності аудитора;

6) аудитором, який не внесений до реєстру аудиторів, які мають право проводити аудит фінансових установ, що ведеться згідно законодавства України.

Кредитна спілка зобов'язана не пізніше ніж до 30 квітня року, що настає за звітним періодом, оприлюднювати річну фінансову звітність та річну консолідовану звітність разом з аудиторським висновком шляхом розміщення на власній веб-сторінці з опублікуванням у періодичних або неперіодичних виданнях, а також до 1 червня наступного за звітним роком, подати до Національного банку України аудиторський висновок та річну фінансову звітність.

6.4. Порядок звітування правління та кредитного комітету перед спостережною радою та ревізійною комісією.

Правління на кварталній основі подає на розгляд спостережній раді дані щодо результатів фінансово-господарської діяльності кредитної спілки. Звіт правління надається у формі звітних даних, що подаються до Національного банку України (додатки 2-4,7,8,9 до Порядку складання та подання звітності кредитними спілками та об'єднаними кредитними спілками до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженого розпорядженням Держфінпослуг від 25.12.2003 № 177,

зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 19.01.2004 за № 69/8668 (далі - Порядок)), крім того розкриття окремих аспектів фінансово-господарської діяльності кредитної спілки може здійснюватися у формі додаткових таблиць, відомостей, графіків тощо.

Кредитний комітет на кварталній основі подає спостережній раді звіт щодо структури кредитного портфеля, кількості та обсягів виданих членам кредитної спілки кредитів та простроченості. Обов'язковою формою подання звіту кредитного комітету є звітні дані до Національного банку України (додатки 5,6 до Порядку), крім того кредитний комітет може подавати на розгляд спостережної ради додаткову інформацію у вигляді таблиць, відомостей, графіків тощо.

Спостережна рада та ревізійна комісія на кварталній основі розглядає звітні дані, подані кредитною спілкою за попередній звітний період до Національного банку України, про що відображається в протоколі засідання відповідного органу управління.

Якщо рішенням Національного банку України встановлено інші строки подання звітних даних кредитною спілкою до Національного банку України, правління та кредитний комітет зобов'язані звітувати спостережній раді в строки, визначені для подання звітних даних до Національного банку України.

7. Вимоги до звітності про фінансово-господарську діяльність кредитної спілки за рік, що надсилається членам кредитної спілки та представляється загальним зборам членів кредитної спілки для затвердження

7.1. Членам кредитної спілки, разом із запрошенням на чергові загальні збори надсилається звіт про діяльність органів управління та річний фінансовий звіт кредитної спілки, складений в наступному скороченому форматі:

Основні балансові статті:

	Початок року	Кінець року	Зміни за рік, %
Активи, разом			
Кредитний портфель			
В тому числі членам КС			
Кредити з порушенням режиму сплати, в тому числі:			
Прострочені кредити			
Неповернені кредити			
Безнадійні кредити			
Сума фактично сформованого резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок			
Фінансові інвестиції, в тому числі:			
Грошові кошти на депозитних рахунках в банках			
Внески (вклади) на депозитні рахунки в об'єднану кредитну спілку			
Внески до капіталу кооперативного банку			
Внески до капіталу об'єднаної кредитної спілки			
Державні цінні папери			
Внески до капіталу бюро кредитних історій			
Капітал КС, в тому числі:			
Пайовий капітал			
Резервний капітал			
Додатковий капітал			
Нерозподілений дохід (збиток)			
Зобов'язання КС, в тому числі:			
Внески (вклади) членів КС на депозитні рахунки			
Інші платні зобов'язання			
Неоплатні зобов'язання			

Виконання бюджету за звітний рік:

	План	Факт
Доходна частина:		
Проценти за кредитами		
Проценти від фінансових інвестицій		
Інші доходи		
Доходи разом		
Витратна частина (кошторис)		
Нараховані проценти за внесками (вкладами) на депозитні рахунки членів КС		
Нараховані проценти за зобов'язаннями перед юридичними особами		
Витрати, пов'язані із залученням коштів		
Витрати на страхування кредитів та внесків (вкладів), членів КС на депозитних рахунках		
Витрати на нарахування заробітної плати та обов'язкових платежів		
Інші операційні витрати, у тому числі		
на благодійну діяльність		
Витрати на формування спільних фінансових фондів асоціацій		
Податок на прибуток нарахований		
Інші витрати		
Загальна сума операційних витрат		
Витрати на формування резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок		
Витрати на списання несплачених процентів за кредитами		
Усього витрат		
Фінансовий результат		
Розподіл доходу за рішенням спостережної ради, у тому числі:		
На формування резервного капіталу		
на розподіл доходу на додаткові пайові внески		
Нерозподілений дохід (збиток)		

Голова правління кредитної спілки «Добробут»

_____ (прізвище, імя та по-батькові)

Головний бухгалтер кредитної спілки «Добробут»

_____ (прізвище, імя та по-батькові)

Фінансовий звіт розглянуто спостережною радою (протокол засідання спостережної ради № ___ від «___» _____ 20__ року).

Фінансовий звіт розглянуто ревізійною комісією (протокол засідання ревізійної комісії № ___ від «___» _____ 20__ року).

З повним текстом фінансової звітності та звітних даних, достовірність яких підтверджена аудиторською фірмою «_____»/ аудитором _____, можна ознайомитися в приміщенні кредитної спілки «Добробут» за адресою: 20603, Черкаська область, Шполянський район, місто Шпола, вулиця Соборна, будинок 10.

За бажанням члена Спілки, йому надається для ознайомлення повний річний фінансовий звіт про діяльність Спілки, підтверджений аудитором або копії цих документів, засвідчені в установленому законодавством порядку, в приміщенні кредитної спілки.

9.2. На затвердження загальним зборам подається підтверджені аудиторським висновком звітні дані до Уповноваженого органу за звітний рік. При цьому, відповідність даних, зазначених у надісланому членам Спілки річному фінансовому звіті, даним, наведеним у звітних даних до Уповноваженого органу за звітний рік, підтверджує ревізійна комісія Спілки у своєму висновку.

9.3. Інші питання, пов'язані із здійсненням фінансового управління, за необхідності, розкриваються в окремих положеннях, процедурах або порядках, затверджених спостережною радою Спілки за поданням правління.

8. Особливості здійснення депозитних операцій в кредитній спілці

8.1. Кредитна спілка залучає наступні види внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки:

- строкові внески (вклади) члена кредитної спілки.

8.2. Кредитна спілка може залучати внески (вклади) із застосуванням наступних умов:

За строками внесення внесків (вкладів) згідно таких видів

2) внески (вклади) за строком внесення від 6 до 15 місяців (включно);

За способом виплати процентів:

1) з виплатою процентів щомісяця;

2) з виплатою процентів в кінці дії договору.

За режимом довнесення суми внеску (вкладу) протягом дії договору:

1) з правом довнесення частини суми внеску (вкладу);

2) без права довнесення частини суми внеску (вкладу).

За режимом зняття частини суми внеску (вкладу) протягом дії договору без розірвання договору:

1) без права зняття частини суми внеску (вкладу);

2) з правом зняття частини суми внеску (вкладу).

За можливістю капіталізації:

1) без можливості капіталізації – нараховані проценти не приєднуються до вкладу.

За можливістю застосування в договорах по внесках (вкладах) змінних процентів:

1) без можливості застосування в договорах про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок змінних процентів;

Виходячи із зазначених вище критеріїв кредитна спілка залучає внески (вклади) за підвидами, встановленими відповідним рішенням спостережної ради. Рішенням спостережної ради встановлюються процентні ставки за кожним з підвидів фінансових послуг, що визначені у відповідному рішенні спостережної ради.

8.3. Критерії визначення розміру процентної ставки за внесками (вкладами) членів.

Розмір плати (процентів), яка нараховується для підвидів внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, встановлюється за рішенням спостережної ради кредитної спілки, виходячи із наступних критеріїв: попиту і пропозицій, які склалися на ринку фінансових послуг, строку внесення, способу виплати відсотків, режиму довнесення та зняття за договором, потреб членства та попереднього досвіду залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки за умови, що обсяги процентних витрат залишатимуться на рівні, який забезпечує беззбиткову діяльність кредитної спілки.

8.4. Мінімальний та максимальний строк дії договорів за окремими видами внесків (вкладів), які є строковими:

1) внески (вклади) на депозитні рахунки за строком внесення від 6 до 15 місяців (включно):

Строк дії договору про залучення внеску (вкладу): - мінімальний 6 місяців; максимальний – 15 місяців.

8.5. Мінімальний та максимальний розмір вкладень за окремими видами внесків (вкладів).

За строковими внесками (вкладами), мінімальні та максимальні розміри вкладень за одним договором становлять:

- мінімальний – 200 (двісті) гривень;

- максимальний – 100000 (сто тисяч) гривень.

8.6. Порядок нарахування процентів та залучення внесків (вкладів).

8.6.1. Порядок залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

8.6.1.1. Для розміщення внеску (вкладу) у кредитній спілці член кредитної спілки подає до уповноваженого спостережною радою кредитної спілки органу управління заяву.

Уповноважений спостережною радою кредитної спілки орган управління кредитної спілки розглядає заяву та приймає рішення про залучення внеску (вкладу) або відмову в залученні, в строк - 5 робочих днів з дня надходження заяви до кредитної спілки.

8.6.1.2. Кредитна спілка забезпечує прийом членів кредитної спілки для проведення відповідних розрахунків, надання необхідної інформації та консультацій протягом робочого часу, встановленого внутрішнім розпорядком, що передбачений колективним договором кредитної спілки.

8.6.1.3. Підтвердженням залучення внесків (вкладів) є укладені в письмовій формі договори, первинні бухгалтерські документи, оформлені згідно з вимогами законодавства України, та належним чином зафіксована в комплексній інформаційній системі кредитної спілки інформація про операції кредитної спілки з внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитних рахунках.

8.6.1.4. Договір по залученню внесків (вкладів) окрім вимог Цивільного кодексу України, статті 6 Закону України „Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, статті 11 Закону України „Про захист прав споживачів”, розпорядження Держфінпослуг № 821 від 30.12.2011 (у редакції розпорядження Нацкомфінпослуг № 908 від 26.04.2016 року) та Ліцензійних умов, повинен містити порядок нарахування та виплати процентів (методи нарахування процентів, періодичність виплати процентів та форму розрахунку тощо), у тому числі при достроковому розірванні договору.

8.6.1.5. Договір про залучення внеску (вкладу) має бути підписаний сторонами договору або уповноваженими ними особами. Один примірник договору про залучення внеску (вкладу) зберігається у кредитній спілці. Другий примірник договору про залучення внеску (вкладу) кредитна спілка зобов'язана надати члену кредитної спілки (або уповноваженій ним особі), який підписав цей договір.

8.7. Порядок нарахування процентів за внесками (вкладами).

8.7.1. Кредитна спілка нараховує та виплачує члену кредитної спілки проценти на суму внеску (вкладу) в розмірі, який встановлюється в договорі про залучення внеску (вкладу).

8.7.2. Кредитна спілка здійснює нарахування плати (процентів) на внески (вклади) на підставі відповідних договорів в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з членом кредитної спілки договору.

8.7.3. Нарухування процентів за договором залучення внеску (вкладу) відбувається відповідно до порядку, встановленого договором.

8.7.4. Встановлений договором розмір процентів на строковий внесок (вклад) на депозитний рахунок не може бути односторонньо зменшений кредитною спілкою, якщо інше не встановлено законом.

8.7.5. Якщо відповідно до договору про залучення внеску (вкладу), внесок (вклад) повертається члену кредитної спілки на його вимогу до закінчення строку або до настання інших обставин, визначених договором, проценти за таким внеском (вкладом) виплачуються в розмірі встановленому договором про залучення внеску (вкладу).

8.8. Порядок та терміни повернення на вимогу члена кредитної спілки окремих видів зворотних внесків (вкладів).

8.8.1. Повернення на вимогу члена кредитної спілки всіх зворотних внесків (вкладів) здійснюється з дотриманням наступного порядку та термінів:

- кредитна спілка повертає внески (вклади) та сплачує нараховані проценти у строки, що визначені умовами договору про залучення внеску (вкладу) між членом кредитної спілки і кредитною спілкою;

- за договором про залучення строкового внеску (вкладу) кредитна спілка видає внесок (вклад) протягом 30 (тридцяти) робочих днів з дня отримання вимоги з урахуванням умов договору;

8.8.2. Кредитна спілка повертає внески (вклади) на депозитні рахунки та сплачує нараховані проценти відповідно до умов договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок між вкладником і кредитною спілкою.

За договором про залученні строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок кредитна спілка зобов'язана видати внесок (вклад) та нараховані

проценти за цим внеском (вкладом) із спливом строку, визначеного у договорі про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

Повернення вкладникові строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок та нарахованих процентів за цим внеском (вкладом) члена кредитної спілки на депозитний рахунок до закінчення строку його дії можливе виключно у випадках, коли це передбачено умовами договору про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, за рішенням суду, а також у разі реорганізації або ліквідації кредитної спілки.

Член кредитної спілки має право звернутися до кредитної спілки з письмовою вимогою про повернення належного йому внеску (вкладу) з дотриманням наступної процедури:

1) Член кредитної спілки звертається до кредитної спілки з письмовою вимогою про дострокове повернення внеску (вкладу).

2) У разі отримання кредитною спілкою письмової вимоги члена кредитної спілки про повернення внеску (вкладу) кредитна спілка:

- приймає письмову вимогу шляхом проставлення на ній: дати отримання, підпису уповноваженої особи, а також прізвища, імені та по батькові уповноваженої особи і відбитка печатки кредитної спілки;

- реєструє письмову вимогу члена кредитної спілки згідно з положенням про документообіг кредитної спілки;

- виконує вимогу відповідно до умов договору про залучення строкового внеску (вкладу) в термін 30 (тридцять) робочих днів з дня отримання вимоги за договорами про залучення строкових внесків (вкладів).

8.8.3. За умови неможливості виконання кредитною спілкою вимоги члена кредитної спілки про повернення внеску (вкладу) або його частини кредитна спілка зобов'язана видати вкладнику письмове повідомлення про невиконання (неналежне виконання) цієї вимоги із зазначенням: причини, дати видачі повідомлення, підпису уповноваженої особи, прізвища, імені та по батькові уповноваженої особи і проставленням відбитка печатки кредитної спілки.

8.8.4. У разі наявності внеску (вкладу) на депозитний рахунок при отриманні кредиту кредитна спілка може прийняти такий внесок (вклад) для забезпечення виконання зобов'язань за кредитним договором та не повертати його в сумі невиконаних зобов'язань члена кредитної спілки, якщо це передбачено кредитним договором або договором залучення внеску (вкладу) на депозитні рахунки та договором застави майнових прав, який укладається між кредитною спілкою та членом кредитної спілки – власником внеску (вкладу) на депозитний рахунок.

Всього в цьому документі пронумеровано, прошито,
скріплено печаткою та підписом
Л.Е. Пресліцька аркушів.

Голова правління
КС «ДОБРОБУТ» *Л.Е. Пресліцька*

